

Kun je alles vragen aan God?

preek over het vraaggebed, Psalm 13 en Fil. 4:4-7

Ooit vroeg ik eens aan iemand of hij zichzelf als gelovig beschouwde. “Jazeker,” zei hij, “want ik heb een paar keer een verzoekje richting boven gedaan en dat kwam uit. En dan moet je de rest van het pakket er ook bij nemen.” Later vertelde hij er meer over. Het ging in plat Haags — helaas kan ik dat niet nadoen. “We waren op vakantie in Suriname. Daar had ik het nogal naar mijn zin. Ik lag in mijn hangmat en vroeg aan God of mijn vakantie niet wat langer kon duren. En weet je wat er gebeurde? We misten het vliegtuig. Dat geintje kostte me wel 5000 euro aan nieuwe tickets. Maar mijn gebed was verhoord,” zei hij met een grijns van oor tot oor.

Waarvoor bid je eigenlijk?

Een geestig verhaal, maar het roept ook vragen op. Zou jij bidden om een langere vakantie? Waarvoor bid je eigenlijk? Waarvoor wel en waarvoor niet? Ik ken mensen die onbekommerd voor alles bidden: een sleutel die kwijt is, of een goed gesprek met de burens met wie ze ruzie hebben. Omdat God bij alles betrokken is. Anderen krijgen daar kromme tenen van. Is God daar niet te heilig voor? Moeten we Hem wel lastigvallen met ons dagelijks ‘geneuzel’? Ik kom ook mensen tegen die voor veel zaken bidden, maar er moeite mee hebben om voor zichzelf iets te vragen. Het heeft ook iets kwetsbaars, iets intiems om de alledaagse dingen van jezelf en een ander voor God te brengen.

Vragen als kern van het gebed

Toch is vragen de kern van bidden. Bidden betekent letterlijk ‘dringend verzoeken’ (*“Ik bid je agent, bespaar mij deze bon”*). Maar vragen is geen geïsoleerd onderdeel; vragen is ingebed in het geheel van het gebed. Dat geheel omvat aanbidding, danken, klagen, je afstemmen op God, ‘waarom’ roepen, je schuld belijden, voorbede doen, loven en prijzen. In dat grote geheel is het vraaggebed de kern, maar je kunt het er niet los uit halen. Die man op vakantie uit Suriname beseftte dat: “Het is eerlijk om de rest er ook bij te nemen.” De gebedsverhoring werd voor hem het begin van een weg. In de jaren zestig verscheen er een boekje over bidden van prof. Miskotte, getiteld *De weg van het gebed*. Bidden is het gaan van een weg, en het vraaggebed is een belangrijke etappe van die hele weg. Voor veel mensen is bidden alleen nog maar vragen geworden; soms is dat het laatste wat overblijft van het geloven.

Onbekommerd vragen en klagen in de Bijbel

In de Bijbel vragen mensen onbekommerd dingen aan God. Neem Psalm 13. Daar bidt iemand in grote nood: doodziek, bedreigd of wanhopig. Vier keer roept hij: *‘Hoe lang nog, Heer?’* Deze vraag is natuurlijk niet een vraag naar een tijdstip — zo van: over twee weken is er een oplossing. Deze vraag is een uiting van pijn, een roep om verlossing. Het is smeken, het is klagen... En het voornaamste punt is wel dat het lijkt of God hem vergeten is. Het is de eenzaamheid die een weg zoekt naar de hemel. Wat kun je je in diepe ellende van God en mensen verlaten voelen. Maar deze bidder richt zich in zijn ellende tot God. Ik moet denken aan het gebed van Jezus aan het kruis: *“Waarom hebt gij mij verlaten?”* Een wanhoopskreet. Die ‘waarom-vraag’ zoekt geen verstandelijke verklaring, maar nabijheid: *‘Laat me merken dat ik niet alleen ben.’* Misschien is dat wel de kern van al onze vragen aan God.

Het Koninkrijk van God als kompas

Kun je alles vragen aan God? Zou jij dat doen of voel je schroom? Jezus zegt: *“Zoek en je zult vinden, vraag en het zal je gegeven worden.”* Nu moeten we goed beseffen dat deze uitspraak gaat over het bidden van het Onze Vader — het gebed dat Jezus ons leert. Het Onze Vader is een gebed om het Koninkrijk van God, dat overal de wil van God gedaan wordt. Miskotte schrijft in dat boekje:

‘Alle rechte gebeden om kleine of grote persoonlijke of bovenpersoonlijke dingen, om te mogen leven, werken, dienen, helpen, staan in verband met de komst van het Rijk als vervulling van Gods belofte.’ Ons vragend bidden staat onder het voortekenen van Jezus' woord: *“Zoekt eerst het Koninkrijk Gods, en alle andere dingen (voedsel, kleding, gezondheid, enz.) zullen u als een toegift geschonken worden.”* (Matteüs 6:33).

Het zijn woorden om op te kauwen, want hier wordt nogal wat gesteld. Volgens dit citaat verbindt het gebed — als het goed is — ons kleine, persoonlijke leven met de grote beweging van God: de komst van Zijn Koninkrijk. Het gebed om te mogen "leven, werken, dienen, helpen" is volgens Miskotte niet simpelweg vragen om een aangenaam leven voor jezelf. Je vraagt om kracht om actief bij te dragen aan Gods wereld. Als je bidt om gezondheid, bid je eigenlijk: *"Heer, geef mij de kracht om in deze wereld iets van Uw liefde en recht zichtbaar te maken."* "Zoek eerst het Koninkrijk van God", zegt Jezus. Dit geeft richting aan ons gebed. Maar het betekent niet dat onze persoonlijke noden (eten, kleding, gezondheid) onbelangrijk zijn; ze worden je als toegift geschonken. God weet dat we deze dingen nodig hebben, maar ze worden pas echt 'bevrijd' als ze niet ons hoogste doel zijn, maar een middel om Gods Koninkrijk te dienen. Bidden is je eigen leven en noden invoegen in de verwachting van Gods nieuwe wereld, waar alles heel is. Wat vind je hiervan? Verandert dit iets aan de manier waarop jij altijd bidt? In ieder geval geeft het richting aan ons vraaggebed: passen de dingen die ik vraag bij dat Koninkrijk van God?

Bidden roept op tot inzet

In het Koninkrijk is er heelheid op alle fronten. Alles is rechtgezet, iedereen en alles komt tot bloei. Als je daarvoor bidt, kan het niet anders of je zet je daar ook voor in. Het vraaggebed geeft verantwoordelijkheid. Die man van het begin van de preek had daar een besef van. Dit besef zit ook in de beroemde uitspraak van prof. Gunning: *“God regeert de wereld door de gebeden van zijn kinderen.”* Het gaat via ons gebed, via onze inzet... Ons intieme gebed krijgt zo een wereldwijd perspectief.

Van wanhoop naar vertrouwen

Terug naar Psalm 13. Er gebeurt iets opmerkelijks: na het wanhopige *‘Hoe lang nog?’* slaat de toon ineens om. Opeens klinkt het: *‘Maar ik vertrouw op uw liefde, mijn hart zal juichen omdat u redding brengt.’* Het geheim zit in dat woordje 'maar'. Soms ervaar je de stilte van God; er komt geen antwoord. Maar als je het uithoudt in die stilte, loutert het je gedachten. Je houdt de kern over: God laat me niet in de steek. Of zoals er letterlijk staat: *‘Ik weet mij van uw solidariteit zeker.’* Dat kan er gebeuren als je God met je kleine en grote vragen 'lastigvalt'. Er komt een proces op gang. Dat kan trouwens een tijd duren; die vraag *‘hoe lang nog?’* moet steeds opnieuw gesteld worden. Dat gaat niet één, twee, drie... Totdat je tot het besef komt: ik ben niet alleen. Daarnaast kan het ook gebeuren dat je gebed inhoudelijk verhoord wordt, overeenkomstig je wens. Ik heb daar bijzondere dingen in meegemaakt. Dat

stelt een vraag naar je verwachtingen: kun je uit angst voor teleurstelling je verwachting klein houden (*'Het zal wel niet'*), of ga je er vol voor? In het vertrouwen dat je intense wens uitkomt en dat er hoe dan ook een weg komt.

Geen filter, maar verlangens delen

Kun je alles aan God vragen? Of is er een filter, namelijk dat Koninkrijk van God? Een belangrijke tekst daarvoor is voor mij Filippenzen 4:

"Wees in geen ding bezorgd, maar laat uw verlangens in alles, door bidden en smeken, met dankzegging bekend worden bij God; en de vrede van God, die alle begrip te boven gaat, zal uw harten en uw gedachten bewaken in Christus Jezus."

Laat je verlangens — *'in alles'* staat erbij — bekend worden bij God. Hier is dus géén filter. Wat verlang jij allemaal? Een langere vakantie, dat je beter wordt, een nieuw huis, een relatie, herstel van het contact met je broer, vrede op deze wereld, geen honger meer, gerechtigheid voor mensen die onderdrukt worden, iets te merken van God... Wat verlang jij? En zou je dat voor God willen brengen? Laat je verlangens in alles bekend worden bij God, zegt Paulus. Over hoe je dat kunt doen zegt hij twee dingen: Je doet het met **'bidden en smeken'**. Het geeft aan dat het een intens gebeuren is. Je legt God het vuur aan de schenen, je houdt vol. Het gaat met **dankzegging** gepaard. God danken voor zijn beloften, en God danken voor de goede dingen van je leven — die er ook altijd wel zijn.

De vrede van God

Als je deze weg van gebed gaat, ontvang je altijd wat:

"Dan zal de vrede van God, die alle begrip te boven gaat, je hart en gedachten bewaren in Christus Jezus." Al onze verlangens zullen misschien niet vervuld worden, maar wel zullen we vervuld worden met vrede. Ook hier wordt een proces beschreven, net als in Psalm 13: je verlangens breng je biddend en smekend onder dankzegging bij God, en je ontvangt de vrede van God, die alle verstand te boven gaat.

Zullen we stil worden en ons bedenken wat onze verlangens zijn?

(Stilte)

Zullen we in de stilte deze verlangens bij God brengen?

(Stilte)

De vrede van God, die alle verstand te boven gaat, zal je harten en je gedachten bewaren in Christus Jezus.

Amen.